

Het beding van aanwas in de fiscale praktijk

nieuws
legal, particulieren,

16 april 2019

In een eerdere bijdrage werd het aanwasbeding (en de tontine) reeds uitvoerig besproken. Hoe gaat de de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) hier nu mee om? Wat zijn de tips en tricks om een geldig en goed werkend beding van aanwas te schrijven én te modaliseren? Hierna volgt een bloemlezing van de modaliteiten die Vlabel aanvaardde, doorheen het voorbije jaar 2018.

Vervreemdingsverbod

Een beding van aanwas is burgerrechtelijk geldig indien het onder meer gaat om een beding onder bezwarende titel.

Om deze voorwaarde meer kracht bij te zetten, kan een vervreemdingsverbod opgenomen worden in het beding. Anders kan dit het beding van aanwas mogelijks uithollen. Bij voorkeur wordt het vervreemdingsverbod zo ruim mogelijk opgemaakt, zodat het niet enkel geldt voor de echte overdrachten, maar ook voor het in pand geven, het in betaling geven of het op een andere manier bezwaren van de goederen.

Het is mogelijk om ook een verbod tot wederzijdse volmachten aan het vervreemdingsverbod te koppelen. Hierdoor vermijdt men dat een partij, zonder toestemming van de andere, via de volmacht toch goederen kan vervreemden. Weet wel dat dit dan een algemeen verbod is: stel dat een van de partijen handelingsonbekwaam wordt, is het niet meer mogelijk om op dat moment een volmacht te geven. Tenzij men bij de opmaak reeds rekening houdt met deze mogelijke uitzondering.

Zaakvervangning

Vlabel accepteert de zaakvervangning gekoppeld aan het beding van aanwas als aan 2 voorwaarden is voldaan. Ten eerste moet de conventionele zaakvervangning uitdrukkelijk blijken uit de akte. Vervolgens dient de zaakvervangning nog eens bevestigd te worden op het moment dat het nieuwe (vervangende) goed wordt aangekocht.

Dient ook het beding van aanwas met betrekking tot een effectenportefeuille expliciet in de zaakvervangning te voorzien? Het is mogelijk om dat te doen onder het motto "*beter een keer teveel, dan een keer te weinig*". Echter, de effectenportefeuille kwalificeert als een feitelijke

universaliteit. Leuke bonus bij zo'n feitelijke universaliteit is dat de zaakvervanging van rechtswege intreedt.

Ontbindende voorwaarde

Het is toegestaan om een ontbindende voorwaarde aan het beding van aanwas te koppelen. Hierdoor komt men tegemoet aan de principiële onopzegbaarheid van het beding van aanwas. Vlabel heeft het voorbije jaar volgende ontbindende voorwaarden aanvaard:

- de feitelijke scheiding gedurende minimaal 6 maanden;
- de inleiding van een echtscheidingsvordering; en
- een in kracht van gewijsde getreden uitspraak inzake de echtscheiding.

Duurtijd

Indien een beding van aanwas voor onbepaalde duur gesloten is, kunnen partijen al dan niet voorzien in een opzegmogelijkheid.

Het is mogelijk om een beding van aanwas op te stellen voor een bepaalde duur (bijvoorbeeld 5 jaar), maar met de mogelijkheid tot stilzwijgende verlenging indien geen enkele partij effectief opzegt. Vlabel aanvaardt dit en gaat zelfs nog verder. De principiële gelijkheid van kansen (die vereist is bij het aangaan van het beding van aanwas) is niets meer vereist bij een stilzwijgende verlenging.

Optioneel karakter

Vlabel kan zich ook vinden in een optioneel beding van aanwas, gekoppeld aan een vervaltermijn. Het gaat dan vooral om een beding van aanwas, dat uitwerking kan krijgen naar aanleiding van een overlijden. In dat geval zal het beding pas uitwerking krijgen wanneer de langstlevende partij hiervoor binnen een bepaalde termijn uitdrukkelijk wel of niet kiest. Het cruciale moment hierbij is het uiterste tijdstip waarop de aangifte van nalatenschap moet ingediend worden. De langstlevende kan er bij zijn of haar keuze ook voor opteren om het beding van aanwas te beperken tot de blote eigendom of het levenslang vruchtgebruik.

Deze vervaltermijn kan men op 2 manieren opstellen:

- ofwel moet de langstlevende effectief akkoord gaan om het beding uitwerking te laten krijgen; doet deze niets dan wordt men verondersteld aan de uitwerking te verzaken;
- ofwel moet de langstlevende uitdrukkelijk melden aan de uitwerking van het beding te verzaken, doet deze niets dan zal het beding effectief uitwerking krijgen.

Uitbreiding tot nieuwe goederen?

Een betwist geval, is de aangroei of uitbreiding van bestaande goederen. Het is belangrijk dat de partijen kunnen aantonen dat het aanwasbeding betrekking heeft op goederen verkregen vóór het afsluiten van het beding. Het is daarbij een goed idee om een lijst van goederen aan het aanwasbeding te hechten, om bewijsproblemen te vermijden.

Daarbij is het ook duidelijk dat het beding van aanwas betrekking zal hebben op de aangroei van de goederen. Denk daarbij aan intresten, dividenden, meerwaarden,... die de betreffende goederen genereren.

Vlabel stelt echter, zowel in zijn standpunten als in de voorafgaande beslissingen, dat een aanwasbeding niet geldig is voor nieuwe goederen. Met andere woorden: goederen verkregen na het afsluiten van het beding van aanwas zullen er niet onder vallen.

Conclusie

Het beding van aanwas, mits zorgvuldig opgesteld, kan tot mooie creaties leiden in uw planning. Laat u daarom bij het opstellen daarvan steeds bijstaan door de juristen en fiscalisten van aternio.

Eveline Smet *senior manager legal*
e.smet@atern.io

Check atern.io/nieuws voor
meer finance, tax en legal
nieuws.

aternio